

ישיבת המתמידים "מאור שרגא"
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רמת ויז'ניץ חיפה

בס"ד

אדר תשפ"ה

פרשת "כי תשא"

"זה יתנו" (לי י"ג). רש"י: הראה לו כמין מטבע של אש. נמשלה המטבע לאש – כמו שיש אש שיכולה לשרוף ולהשמיד, וגם לחמם ולהביא תועלת, כך גם המטבע – אם אדם מתנהג בכספו שלא כהוגן, יכול לשרוף ולגרום נזקים, ואם מתנהג כשורה לצדקה וגמ"ח אזי מביא תועלת לאדם וזוכה לרב טוב.
(נועם אלימלך)

*

"ושמרו בני ישראל את השבת" (ל"א ט"ז). לכאורה הרי כבר נאמר (ל"א י"ד) "ושמרתם את השבת? אלא אדם צריך לשמור שבת שלא יחללו לא הוא ולא אחרים, ואל יאמר די לי במה שאני שומר שבת ואם יתחלל ע"י אחר מה בכך, אלא צריך לשמור כמו ששומר על גנו ופרדסו.
(אור החיים הק')

*

"ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם" (ל"א י"ז). לכל בעל מלאכה וסוחר יש שלט תלוי על חנותו שמודיע על עיסוקו. כל זמן שהשלט תלוי אע"פ שהבעל מלאכה נוסע מהמקום למספר ימים, יודעים שכאן נמצא אדם זה כפי שהשלט מעיד. אבל כאשר מורידים את השלט סימן שהבעל מלאכה עזב את המקום לחלוטין. כך השבת קודש היא אות ושלט שהקב"ה שוכן אצל היהודי בלבו ובביתו, אף כאשר פוגם במשהו ומתרחק מהתורה אבל השלט נמצא – הוא שומר את השבת סימן שעודנו יהודי, אבל כאשר הוא מוריד את האות והשלט ואינו שומר שבת סימן שהתרחק מהיהדות ועזבה לחלוטין.
(החפץ חיים)

*

"וביום השביעי שבת וינפש" (ל"א י"ז). דרשו חז"ל (ביצה ט"ז) 'נשמה נותן הקב"ה באדם ערב שבת ולמוצאי שבת נוטלין אותה הימנו שנאמר "שבת וינפש" כיון ששבת וי אבדה נפש. רש"י: אוי על הנפש שהלכה לה. לכאורה היו צריכים לומר זאת במוצאי שבת? אלא הפי' 'כיון ששבת' שהשבת נכנסת וי אבדה נפש אבדה הנפש את היוי של כל השבוע ושמחה תוקפת אותה.
(החווה מלובלין)

*

"ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת" (ל"ב ל"ב). רש"י: שלא יאמרו עלי שלא הייתי כדאי לבקש עליהם רחמים. לכאורה משה רבנו העניו יחשוש שמא יאמרו עליו שלא היה כדאי? אלא חשש שיאמרו שלא היה כדאי, וילמדו שלא כל אדם ראוי לבקש מהקב"ה ויחדלו להתפלל, לכן ביקש שהקב"ה ישמע תפילתו - כדי שיראו כי הקב"ה שומע תפילת כל פה.
(רבי אהרן מקרלין)

*

"הנה מקום אתי ונצבת על הצור והיה בעבור כבודי ושמתיך בנקרת הצור" (ל"ג כ"א כ"ב). אע"פ שעיקר עבודת השי"ת צריכה להיות בעונה, מ"מ לפעמים צריכים גם לגאווה דקדושה בבחי' "ויגבה לבו בדרכי די" (דה"י ב' י"ז ו'), וזה הפי': "הנה מקום אתי" אם זה ענין לכבודי ושמי אזי "ונצבת על הצור" בגאווה, אבל "והיה בעבור כבודי" זה לא שייך לכבודי רק לעניני ארציות "ושמתיך בנקרת הצור" בעונה.
(שארית מנחם)

*

"הראני נא את כבודך" – ללמוד על מנת לקיים

משה רבנו ע"ה ביקש מהקב"ה: "הראני נא את כבודך", אמר לו הקב"ה: "וראית את אחוריי" (שמות ל"ג כ"ג) ומפרש רש"י: הראהו קשר של תפילין.

לכאורה כיצד נתמלאה בקשתו של משה רבנו לראות כבודו ית"ש ע"י שראה קשר של תפילין?

אלא י"ל דהנה ידוע בפי אנשים האומרים: אני יהודי בלב! ואינם רוצים לקיים שום מצוה.

ומעשה בחסיד ששאל אדם חילוני: מדוע אינך חובש כובע, ואין לך זקן פאות, ציצית, ותפילין?

ענה לו: העיקר הלב, אני יהודי בלב! אבל מדוע אתה אינך הולך לצבא? ענה לו החסיד: אני חייל בלב..., התחיל החילוני לצחוק ולומר לו: כיצד אפשר להיות חייל בלב, הרי צריך ללבוש מדים, להחזיק רובה, לעשות אמונים, וכו'? ענה לו החסיד: ישמעו אוזניך מה שפיך מדבר – לא די בלב בלבד, אלא צריך גם מעשים – אם תהיה יהודי בלב עם מעשים 'קיום המצוות' אז יתקיים "הקול קול יעקב" ומובטח לנו "אין הידים ידי עשו".

האדם צריך לדעת כי עיקר מטרת ביאתו לעוה"ז – לקיים כל מה שלומד. כי ללמוד בלבד יכל להישאר בשמים וללמוד מפי מלאך כל התורה, ומכיוון שנולד, מוכיח כי "אדם לעמל יולד" (איוב ה') ר"ת ללמוד על מנת לקיים.

משה רבנו ניצח את המלאכים ע"י שטען כי את התורה צריכים לקיים, וזה לא שייך אצל המלאכים (שבת פ"ח). כאשר הקב"ה רצה לתת את התורה הקי' שאלו הגויים: מה כתוב בה? לא תרצח, לא תגנוב, וכו' א"כ אין אנו יכולים, אבל בני ישראל אמרו מיד "נעשה ונשמע", וזה מה שנאמר (דברים ד' ו') "ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים" ללמוד ולקיים - זאת חכמתו של העם היהודי.

דברי התורה "הם חיינו ואורך ימינו" אולם בתנאי "אשר יעשה אותם האדם – וחי בהם" (ויקרא י"ח ה'). זאת אנו מתפללים ומבקשים מהקב"ה: "ותן בלבנו... ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים"...

הנה אמרו חז"ל (פסחים נ') 'אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו', מדוע לא נאמר ותלמודו בראשו, במוחו? אלא 'יד' רמז למעשה, כי עיקר חשיבותו של אדם בעוה"ב כאשר 'ותלמודו' כל מה שלמד בעוה"ז 'בידו' קיים.

כאשר אדם מקיים מצוה זוכה הוא לקדושה, כפי שאומרים אנו: 'אשר קדשנו במצוותיו', וכמש"כ (במדבר ט"ו מ') "ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים".

וזה הרמז בדברי חז"ל (מכות כ"ג) 'רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות', כי ע"י לימוד התורה וקיום המצוות אדם מזדכך ומתקדש וזוכה לדבקות בהקב"ה.

כל זאת רמז לנו הקב"ה במצות תפילין – תפילין של ראש רמז ללימוד התורה עם המוח, ותפילין של יד רמז לקיום המצוות עם היד, ואחז"ל (קידושין מ') 'גדול תלמוד שמביא לידי מעשה'.

לפי"ז י"ל הראה הקב"ה למשה רבנו 'קשר של תפילין' לאמור: ברצונך לראות את כבודי ולזכות לקדושה ודבקות – התבונן במצות תפילין, וראה את הקשר בין תפילין של ראש לתפילין של יד, שמטרת הלימוד כדי לקיים, עי"ז תזכה לקדושה ודבקות. (באר יחיאל)

* * *

"מי לד' אלי ויאספו אליו כל בני לוי" (ל"ב כ"ו). מעשה בבחור שהגיע ל"חפץ חיים" לשמוע דברי חיזוק.

שאלו הרב: האם אתה כהן או לוי? ענה הבחור: לא, ישראל אני. אמר לו החפץ חיים: אני כהן, יודע אתה מדוע זכיתי לכך? כי לפני אלפי שנים לאחר חטא העגל, קרא משה רבנו ואמר לעם ישראל: **מי לד' אלי!**

נאספו אליו אבותי בני לוי וזכו בכהונה, אך אבותיך לא באו לכן לא זכו בכך. כשיבוא המשיח במהרה אזכה להקריב קרבנות ולעבוד בבית המקדש, ומי שאינו כהן לא יזכה. לכל אדם יש רגעים בחייו שהוא שומע קול פנימי המכריז ואומר: מי לד' אלי! כאשר תשמע קריאה זו, רוץ מיד אל הקריאה ואל תחמיץ

את ההזדמנות להתעלות בעבודת ד'. (אוצר היהדות)

"עבדו את ד' בשמחה"

פנינים למגילת אסתר

"ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה" (ג' ב'). לכאורה היה צריך לומר "לא כרע ולא השתחוה", לשון עבר ולא לשון עתיד? אלא מרדכי רמז לדורות – שאסור לכרוע ואסור להשתחוות ולהיכנע לאף 'המן' בכל דור ודור, לכן נאמר "לא יכרע ולא ישתחוה" בלשון עתיד. (ספה"ק)

*

"ישנו עם אחד מפוזר ומפורד בין העמים" (ג' ח'). המן טען שהיהודים הם עם מפוזר ומפורד – אין בהם אחדות, לכן אמרה אסתר למרדכי: "לך כנוס" שיהיה אחדות בין היהודים. (עמוד האמת)

*

"ודתיהם שונות מכל עם" (ג' ח'). "ודתיהם" – כך היא דתם, "שונות מכל עם" – שיהיו שונים מכל עם. (רבי בונים מפשיסחא)

*

"ויאמר המלך לאסתר במשתה היין מה שאלתך וינתן לך" (ה' ו'). רמז שישראל נענים לא רק בשעת תפילתם, כי אם גם בשעת שמחה של קדושה, כאשר הם מתכנסים ל"משתה היין" – לסעודת מרעים ושותים לחיים, אז אומר "המלך" הקב"ה, ל"אסתר" לכנסת ישראל, "מה שאלתכם – וינתן לכם". (אמ"ת)

*

"והמן בא... לאמר למלך לתלות את מרדכי על העץ אשר הכין לוי" (ו' ד'). דרשו חז"ל (מגילה ט"ז) לו הכין לצורך עצמו. כי מצוה צריכה 'הכנה' משא"כ עבירה הנעשית פתאום, לכן למדו חז"ל מהפסוק שלעצמו הכין, כי אם היתה כאן 'הכנה' מוכרחת זאת להיות מצוה, ובהכינו לעצמו את העץ עשה הכנה למצות מחיית עמלק. (מהר"ש מבעלזא)

*

"אם מזרע היהודים מרדכי... נפול תפול לפניו" (ו' י"ג). אמרו חז"ל (מגילה ט"ז) בשעה שהמן בא להלביש את מרדכי את הלבוש ולהרכיבו על הסוס כדבר המלך, למד מרדכי עם תלמידיו הלכות קמיצה, וידוע הקמיצה נעשתה בצורה כזו שכל מה שנותר ונשתייר לא נכלל במנחה. נשאלת השאלה: הרי השיריים הם תמיד המיעוט, ואילו כאן הקומץ הוא שהיה המיעוט? אלא אומרים חז"ל שבקומץ המנחה היתה האיכות ולא הכמות, והכוונה בזה – כשאיימה על עם ישראל הגזירה הנוראה "להשמיד להרוג ולאבד", קיבץ ואסף מסביבו מרדכי היהודי את תלמידיו והסביר להם הלכות קמיצה ושיריים, הוא הדגיש להם שהעיקר אינו הכמות אלא האיכות, המיעוט של עם ישראל העומד בתורתו ויראתו, מורם ונישא מכל העמים המאיימים עליו. זרש הסבירה זאת להמן: "אם מזרע היהודים מרדכי" – אם מרדכי שואב כוחו מתלמידיו הצעירים והולך בכוחם, אז "נפול תפול לפניו" – מוכרח אתה לנחול תבוסה. (מהר"ם שפירא)

*

"ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר" (ח' ט"ז). דרשו חז"ל (מגילה ט"ז) אורה זו תורה, שמחה זה יו"ט, ששון זו מילה, ויקר אלו תפילין. ולפי זה למה שינה הפסוק ולא אמר: "ליהודים היתה תורה יום טוב מילה ותפילין"? אלא זה עצמו היה הגאולה וישועה הרוחנית של ישראל, אשר זכו לניסים בכח התשובה נתעלו והרגישו בנפשם כי תורה זה אורה, יום טוב זה שמחה, מילה זה ששון, ותפילין הם יקר. (שפ"א)

*

"ויעשו בשונאיהם כרצונם" (ט' ה'). כמו שהשונאים רצו לעשות ביהודים, כן עשו היהודים בשונאיהם.
(אלשיך הק')

*

"ובבזה לא שלחו את ידם" (ט' י'). בשביל העניים היה זה נסיון גדול שלא לקחו מהביזה, ובשכר זה זכו לדורות כי בכל פורים יהנו ממתנות לאביונים ללא בדיקה, אלא כל הפושט יד נותנים לו.

(ראמ"מ)

*

"ורצוי לרב אחיו" (י' ג'). "ורצוי" רוצה היה, "לרב אחיו" להרבות האחוה בישראל.

(בית אהרן)

* * *

**י' אדר יא"צ הרה"צ רבי נפתלי חיים אדלר זצ"ל
במלאות שלושים שנה להסתלקותו**

מימין לשמאל: הרה"צ רבי נפתלי חיים אדלר זצ"ל, אחיו כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'חכמת אליעזר' זצ"ל, אחיו הגה"צ ראש הישיבה בעל ה'ברכת משה' זצ"ל

עם אחיו הגה"צ ראש הישיבה בעל ה'ברכת משה' זצ"ל

עם אחיו כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'חכמת אליעזר' זצ"ל

כ"ק מרן רבנו שליט"א
עם בנו הרה"צ רבי ישראל אליעזר אדלר שליט"א

אמירת תהלים על הציוה"ק

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א השתתף בשמחת ה'שבע ברכות' של בנו של ראש העיר ביתר
הרב מאיר רובינשטיין היו שהתקיימה במוצ"ש במירון

כ"ק אדמו"ר משאץ ויזניץ שליט"א בחלאקה לנינו היניק משה שיף נכד בנו הרה"ג אב"ד קהל יראים
אשדוד ונין הרבי ממודזץ שליט"א

